

Достоен труд - от теб зависи

Командироване и изпращане на работници и служители

Проект DFPO-I.002-0002-C01 „Сътрудничество за достойни условия на труд“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Фонда за двустранни отношения към ФМ на ЕИП и НФМ 2014-2021

ИА ГИТ не носи отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата публикация информация.

ИА ГИТ, 2021 г.

Повторното използване е разрешено, при условие че се посочи източникът.

Какво е недеклариран труд?

В поредицата от брошури, ръководства и тематични видеа „Достоен труд – от теб зависи“ Ви представяме полезна и актуална информация за:

- Работата на трудов договор
- Заплащането на труда
- Работното време и почивките
- Работата на непълнолетни лица
- Работата на лица с намалена работоспособност
- Командироването/изпращането на работници и служители
- Работата от разстояние и надомната работа
- Сезонната заетост

Всички информационни материали са публикувани на интернет страницата на ИА ГИТ – www.gli.government.bg

Въпреки че не съществува официално определение на понятието недеклариран труд, в Европейския съюз е възприето, че с него се обозначава всяка дейност, осъществявана срещу заплащане, която е законна по своето естество, но не е декларирана пред органите на публичната власт.

Достоен труд - от теб зависи

**ЕДИНСТВЕНО ДЕКЛАРИРАНИЯТ ТРУД
МОЖЕ ДА ГАРАНТИРА СПАЗВАНЕТО НА
ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ И
СЛУЖИТЕЛИТЕ ПРИ КОМАНДИРОВАНЕ
ИЛИ ИЗПРАЩАНЕ.**

**ЗА ВСЕКИ ВИД КОМАНДИРОВАНЕ
СЪЩЕСТВУВАТ СПЕЦИФИЧНИ ПРАВИЛА,
С ЦЕЛ ДА СЕ ЗАЩИТЯТ ПРАВАТА НА
РАБОТЕЩИТЕ.**

Достоен труд - от теб зависи

Командироване

Командироването представлява промяна на мястото на работа за предварително определен период. Промяната засяга само мястото, но не и характера на работата.

В зависимост от това къде е временното работно място командироването е:

- командироване в страната
- командироване в чужбина.

От своя страна командироването в чужбина може да бъде:

- Командироване в чужбина по общия ред.
- Дългосрочно командироване в чужбина.
- Командироване и изпращане в рамките на предоставяне на услуги.

Кой може да бъде командирован?

Краткият отговор е „всеки, който работи по трудов договор“. За някои категории работещи обаче Кодексът на труда забранява командироването. Това са бременните жени или жените в напреднал етап на лечение инвитро, както и майките на деца до тригодишна възраст. Те могат да бъдат командировани единствено ако предварително и писмено изразят съгласие и то за всеки отделен случай.

Командиrowанe в страната

Командировъчна заповед

Работодателят или упълномощено от него длъжностно лице издава писмена командировъчна заповед. По изключение е допустимо устно нареждане за командироване, което в тридневен срок обаче трябва да се оформи в писмена заповед.

Заповедта за командироване съдържа:

- Данни за командировация и командирования.
- Място, задача и времетраене на командировката.
- Командировъчни пари.
- Начин на пътуване, вид на отчета за извършената работа.

По време на командировката заповедта за командироване се заверява с подпис и печат от предприятието, приело командирования служител. Заверката е доказателство, че работата е изпълнена в „командированото“ място на работа. Заверената заповед е част от командировъчния отчет и е основание за получаване на командировъчните пари.

Срок за командироване

- Максималният срок за командироване е до 30 календарни дни без прекъсване.
- При командироване за по-дълъг срок се изисква писмено съгласие на работника.
- В срока на командироване се включват и дните за пътуване.

Достоен труд – от теб зависи

Командироване в страната

Командировъчни пари

Размерът и начинът на изчисляването на командировъчните пари се определят съгласно Наредбата за командировките в страната. Определеният размер се попълва в командировъчната заповед.

• Пътни пари

Обхващат разходите за транспорт за отиване и връщане до и от мястото на командироване, както и разходите за обществен транспорт в самото място на командироване. Видът на използвания транспорт се определя от работодателя.

• Дневни пари

Когато е планирано командированият да нощува, дневните пари са в размер на 20 лв. на ден, а когато командировката е в рамките на един ден т.е. без нощувка – 10 лв.

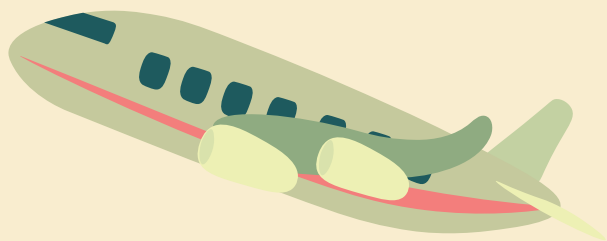
Командированият няма право на дневни пари, когато служебно ползва целодневна безплатна храна в мястото на командировката.

• Квартирни пари

Остойностият се срещу фактура и не могат да надхвърлят лимита, посочен в заповедта за командироване. Не се полагат, ако се ползва безплатна служебна квартира, както и когато командироването е в населеното място, където живее командированият.

Достоен труд - от теб зависи

Достоен труд - от теб зависи

Командироване в чужбина по общия ред

Командировъчна заповед

Работодателят издава писмена командировъчна заповед.

Заповедта за командироване съдържа:

- Данни за командировацията и командирования.
- Начална дата и продължителност на командировката, включително дните за пътуване, почивните и празничните дни.
- Държава и населено място, в което се командирова лицето.
- Пътни, дневни и квартирни пари.
- Задача на командированото лице.
- Вид на транспортните средства и маршрут.

Командировъчни пари

Размерът и начинът на изчисляването на командировъчните пари се определят съгласно Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

• Пътни пари

Размерът им е на действително извършените разходи по най-краткия или икономически най-изгодния маршрут.

При пътуването със самолет командированите лица имат право на билет икономична класа, освен при изпълнение на неотложни задачи, когато пътуването с билет икономична класа е невъзможно.

• Дневни и квартирни пари

Валутните им размери за всяка държава са определени в приложение към Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина. Когато приемащата страна осигурява пълен пансион в натура, на командированите лица се изплаща 30 на сто от размера на полагащите се дневни пари.

Достоен труд - от теб зависи

Командироване и изпращане в рамките на предоставяне на услуги

При командироване в рамките на предоставяне на услуги работник е изпратен от своя работодател от България в друга държава от Европейския съюз, от ЕИП или в Швейцария с цел изпълнението на определена работа (още наричано „услуги“).

Това командироване винаги е за точно определен срок.

Услугите могат да са свързани с:

- изпълнението на договор между работодателя и негов клиент
- изпълнение на дейности за дружество, което е собственост на същия работодател, но установено в друга държава от ЕС.

При **изпращане в рамките на предоставяне на услуги** работник сключва трудов договор с регистрирано по българското законодателство предприятие за временна работа, което го изпраща в предприятие ползвател на територията на друга държава от Европейския съюз, от ЕИП или в Швейцария с цел изпълнението на определена работа (още наричано „услуги“).

Достоен труд - от теб зависи

Командироване и изпращане в рамките на предоставяне на услуги

Командироване

Работодател е сключил договор за изпълнение на строително-ремонтни дейности в Германия, които трябва да приключат за шест месеца. Той командирова временно свои работници в Германия за изпълнението на този конкретен договор.

Изпращане

Работник сключва трудов договор с предприятие, което осигурява временна работа. Това предприятие, което е неговият работодател, го изпраща да работи за шест месеца в Белгия в предприятие ползвател по договор, сключен между предприятието, което осигурява временна работа и белгийското предприятие ползвател.

Достоен труд - от теб зависи

Командироване и изпращане в рамките на предоставяне на услуги

Командироване

Командированите работници сключват допълнително писмено споразумение със своя работодател за изменение на трудовия договор за периода на командироване.

Допълнителното споразумение определя всички условия на полагания труд по време на командировката – характер и място на работа, времетраене, размер на основното и допълнителните възнаграждения, работно време, почивки, платен годишен отпуск и пътуване.

В допълнителното споразумение се договарят също условията за жилищно настаняване, когато то се предоставя от работодателя по време на командироването. Пътните пари са за сметка на работодателя. В споразумението страните могат да договорят и плащането на квартирни пари.

Командированите имат право най-малко на същите минимални условия на работа, каквито са установени за работниците, изпълняващи същата или сходна работа в приемащата държава.

Командированите трябва да получават трудово възнаграждение в размер не по-нисък от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава.

Достоен труд - от теб зависи

Командироване и изпращане в рамките на предоставяне на услуги

Изпращане

Предприятието, осигуряващо временна работа има сключен трудов договор с работника, в който са определени реда и условията на изпращането за работа в предприятие ползвател в чужбина.

Изпратените имат право най-малко на същите минимални условия на работа, каквито са установени за работниците, изпълняващи същата или сходна работа в приемащата държава.

Изпратените трябва да получават трудово възнаграждение в размер не по-нисък от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава.

За да извършват законно дейността си, предприятията, осигуряващи временна работа трябва да са регистрирани в Агенцията по заетостта и да са получили удостоверение за регистрация от Министъра на труда и социалната политика.

На интернет страницата на Агенцията по заетостта ще намерите актуален списък на всички регистрирани предприятия, които осигуряват временна работа, както и списък на предприятията, чиято регистрация е била прекратена заради системни нарушения.

Достоен труд - от теб зависи

Работодателят или предприятието, което осигурява временна работа, запознават писмено работниците с условията на работа в приемащата държава, които са публикувани на единния официален национален уебсайт на съответната държава, не по-късно от един работен ден преди началната дата на командироването или изпращането. Информацията за условията на труд в държавите членки на Европейския съюз е публикувана и на уебсайта на Мрежата за сътрудничество между европейските служби за заетост (EURES).

Достоен труд - от теб зависи

Разгледайте и другите информационни материали в помощ на работниците и работодателите на интернет страницата на ИА ГИТ www.gli.government.bg.

Използвайте онлайн формуляра в раздел „Контакти“ на интернет страницата на ИА ГИТ, за да подадете сигнал, ако трудовите Ви права са нарушени.

Гореща телефонна линия на ИА ГИТ: 0700 17 670

Достоен труд - от теб зависи